

конкретні математичні концепції, а й також набувають навичок аналізу, критичного мислення та співпраці. Інтерактивні завдання сприяють індивідуалізації навчального процесу, дозволяючи вчителю враховувати різний темп розвитку учнів та їх індивідуальні особливості. Використання віртуальних ігор, вправ на дошці та групових проєктів створює учням можливість власноруч застосовувати набуті знання, що робить їх практично підготовленими до викликів сучасного світу. Вважаємо, що інтерактивні завдання виступають не лише інструментом для засвоєння конкретних тем, але й засобом розвитку грамотності та формування важливих життєвих навичок.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
2. Петренко Т. Групові форми роботи на уроках математики. Київ: Педагогічна думка, 2020. 75 с.
3. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ: А. С. К., 2007. 17 с.

Ольга Черкес,
здобувачка спеціальності 013 Початкова освіта,
освітній рівень «Бакалавр»;
науковий керівник – канд.пед.наук,
доцент *Гордієнко О.А.,*
Житомирський державний університет
імені Івана Франка
e-mail: Oliacherkes27@gmail.com

ТЕАТРАЛЬНО-ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Сучасна лінгводидактика багато уваги приділяє проблемам формування особистості, яка уміє ефективно користуватися мовою, формуючи своє мовлення, відрізняється

високим рівнем культури спілкування, тобто має сформовану комунікативну компетентність. Зазначена компетентність надає можливість дитині навіть у нестандартних умовах ефективно комунікувати з іншими учасниками, задовольняючи одну з найважливіших людських потреб. Комунікація необхідна для того, щоб здобувати нові знання, вміння та соціальний досвід, тому вона є одним із важливих факторів розвитку особисті. Це одна з ключових компетентностей, тісно пов'язана з мовною та мовленнєвою компетентностями.

Проблеми мовленнєвого розвитку дитини завжди були в центрі уваги багатьох педагогів та психологів. Теоретичні аспекти формування комунікативної компетентності молодших школярів представлено в працях О. Савченко, І. Мамчур, О. Марущак, І. Цюпи, Р. Шияна та ін. Дослідники підкреслюють, що комунікація необхідна дитині, і мовлення є однією з перших її умінь, яке розвивається вже з перших років життя. О. Марущак вважає, що *комунікативна компетентність* – інтегральна якість особистості, що виявляється в здатності формувати мотиваційно-ціннісну основу спілкування; оволодівати і застосовувати мовні знання, уміння й навички; налагоджувати контакти з іншими комунікантами, залучаючи різні способи взаємодії [3, с. 10].

Формування комунікативної компетентності є пріоритетним завданням мовно-літературної освітньої галузі, реалізація якого передбачає досягнення визначених державним стандартом загальних результатів навчання. Так, українськими мовознавцями та педагогами (М. Вашуленко, Я. Кодлюк, О. Мельничайко, М. Пентиліук, О. Савченко, Л. Скуратівський, М. Стельмахович) удосконалено шкільні підручники для учнів початкової школи з метою покращення стану сформованості їх комунікативної компетентності, адже вона необхідна для подальшого навчання і комунікації [1, с. 16].

Згідно з Державним стандартом початкової освіти, одна з обов'язкових вимог до здобувачів початкової освіти — вміння висловлювати свої думки усно і письмово, відчувати красу слова й усвідомлювати роль мови для культурного самовираження. Державний стандарт також передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях не лише в

освітньому процесі, а й зокрема в побуті та культурному житті [4].

Цікаві можливості для формування комунікативної компетентності надає вчителю змістова лінія «Театралізуємо», представлена в типовій освітній програмі авторського колективу на чолі з Р.Шияном. Вона допомагає залучити учнів до театрального мистецтва, краще пізнати світ завдяки театралізованим іграм, адже вони є особливою формою активності.

Театрально-ігрова діяльність виступає нестандартною формою навчання та розвитку, яка використовує елементи театру та драматизованих ігор для досягнення важливих навчальних та виховних цілей. Головна ідея полягає у використанні методів та елементів гри, запозичених із театрального мистецтва, задля активізації учнів початкових класів та залучення їх до процесу навчання. Зважаємо при цьому на змістову лінію «Театралізуємо», яка спрямовує педагога на активне використання театралізованих елементів у навчальному процесі з метою поліпшення сприйняття нового матеріалу дітьми, активного засвоєння ними знань, формування комунікативної компетентності.

Зважаючи на важливість завдання, вважаємо, що формувати комунікативну компетентність необхідно не лише на уроках мовно-літературної галузі, а й на уроках з інших предметів, зокрема, «Я досліджую світ».

Так, під час виробничо-педагогічної практики у третьому класі на уроці «Я досліджую світ» (за підручником Надії Бібік) ми використали чимало завдань з використанням театрально-ігрової діяльності для розвитку комунікативної компетентності учнів.

Наприклад, під час вивчення теми «Гірські породи» ми використали мовленнєву гру «Чому?», де діти мали пояснити особливості породи, супроводжуючи пояснення рухами і жестами. Під час вивчення теми «Тварини» ми використали театралізовану гру «Хто я?»: діти отримали завдання скласти характеристику тварини та самостійно виділити особливості її характеру та зовнішності. Зазначені ігри допомогли поповнити та

активізувати словниковий запас дітей, залучивши їх до цікавої діяльності.

Під час вивчення теми «Рослини – живі організми» було використано командну гру «Я дослідник», де діти розвинули свої уміння спілкуватися з однокласниками та працювати в команді, вирішуючи навчальну проблему разом. Вони мали пояснити, чому рослини – це жива природа.

Гру-подорож «Юні екологи» ми використали у процесі узагальнення теми «Рослини», де діти виявили бажання спілкуватися, створюючи драматизовані діалоги для опису запропонованої екологічної ситуації. При цьому діти вчилися вирішувати конфліктні ситуації.

Під час вивчення теми «Комахи» було створено проблемну ситуацію щоб розвинути в дітей мислення та комунікативну компетентність. Учні мали уявити, що всі комахи раптом зникли, та поміркувати, що б тоді сталося у природі. Про це вони мали розповісти у своїй «міні-виставі». Далі разом із дітьми було підготовлено міні-виставу «Таємниці нічних комах», де діти змогли розвинути свої творчі та соціальні навички.

У процесі вивчення теми «Птахи» ефективними виявилися рольові гри, а саме — «День і ніч» і «Врятуй птаха». Діти, виконуючи ролі птахів, відчували себе частинкою природи та глибше зрозуміли життя птахів.

Отже, виробничо-педагогічна практика засвідчила, що такі цікаві для дітей завдання із залученням театральнo-ігрової діяльності сприяли збагаченню словникового запасу школярів, розвитку в них емоційного інтелекту та комунікативної компетентності, розвинули навички мовного спілкування, творчості. Імітація реальних ситуацій та використання театральнo-ігрової діяльності надає дитині можливість висловити свою думку, що значно покращує розвиток її комунікативної компетентності, виховує культуру мовленнєвого спілкування та вміння діяти узгоджено, сприяє соціалізації дітей, та розвитку в них лідерських якостей.

Список використаних джерел

1. Вашуленко М. С. Компетентнісний підхід до перевірки мовних і мовленнєвих знань молодших школярів. Початкова школа. 2009. № 1. С. 16–20.
2. Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
3. Марущак О. М. Формування комунікативної компетентності молодших школярів засобами дитячої періодики: Методичні рекомендації. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 134 с.
4. Типові освітні програми. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitni-programi-dlya-2-11-klasiv>

Olena Kubytska,
teacher of the Foreign Language,
Korostyshiv Pedagogical Vocational College named
after I. Ya. Franko
e-mail: lenusia0512@ukr.net

COMPETENCY APPROACH IN LEARNING A FOREIGN LANGUAGE BY STUDENTS OF PEDAGOGICAL COLLEGES

Knowledge of a foreign language in today's world ensures competitiveness in the labor market. A modern teacher must know at least one foreign language for a successful learning process.

Psychological explanatory dictionary V.B. Shapara gives the following definition of the concept of competence: (from the Latin *Competens* - suitable, capable) - a psychosocial quality that means strength and confidence, which comes from a sense of one's own success and usefulness, which gives a person awareness of his ability to effectively interact with the environment [1, p. 20].